

[Aage Knudsen.]

Ørstedes forordning om jords afståelse til jernbaneanlæg af 5. marts 1845. Hvis man sammenligner lovforslaget med denne 120 år gamle forordning, vil man se, at de regler, der er fastsat i denne forordning, på adskillige punkter er opretholdt.

Betænkningen og lovforslaget omfatter kun ekspropriationer, der foretages af staten eller koncessionerede selskaber, når der i lovgivningen er hjemmel til ekspropriation, d. v. s. i væsentlig grad er tale om de forhold, som er nævnt i de årlige ekspropriationslove.

Hvad angår ekspropriationernes omfang, fastsætter lovforslaget, at de kan omfatte erhvervelse af fast ejendom, at der kan pålægges rådighedsindskrænkninger over for ejere, at der kan ophæves servitutter eller eventuelt stiftes nye servitutter. Det er ligeledes fastsat, at ministeriet som hidtil har ret til at foretage de nødvendige opmålinger og afmærkninger ved udarbejdelsen af projekterne; ejerne skal dog underrettes herom mindst 1 uge, før en sådan afmærkning finder sted. Ligeledes er det fastsat, at hvis der forvoldes skade på disse afmærkninger på ejendommen, skal de erstattes, og erstatningerne skal fastsættes af de kommissioner, der er nedsat. Der kan ligeledes ikendes bøder, hvis ejerne beskadiger eller fjerner de afmærkninger, der er opført på ejendommen i anledning af projekteringen.

Med hensyn til de myndigheder, som foretager ekspropriationerne, har den første ekspropriationskommission ikke foreslået store ændringer. De kommissarier for statens ekspropriationer, som i øjeblikket findes, opretholdes fortsat. Dog er der den ændring, at der i lovforslaget er indføjet, at kommissarierne skal have juridisk embedseksamen. Det står ikke i de nugældende regler, men det har gennem mange år været praksis, at disse embedsmænd havde juridisk embedseksamen, så det foreslåede er altså kun en konstatering af, hvad der har været gældende gennem mange år.

Ministerens nedsætter ekspropriationskommissioner, der skal bestå af kommissarius som formand, 2 medlemmer udpeget af ministeriet og 2 medlemmer udpeget af vedkommende byråd, eller, hvis det er landkommuner, som berøres af anlægget, af vedkommende amtsråd. Drejer det sig om

sognekommuner, tiltrædes kommissionen desuden af 2 repræsentanter for den kommune, som anlægget vedrører. Disse 2 repræsentanter har dog ingen stemmeret ved kommissionens afgørelse. Dette er praktisk talt uændret i forhold til forordningen af 1845.

Derefter nedsættes der en taksationskommission. Her udpeges formanden, der skal være jurist, af kongen. På dette punkt har der været uenighed i kommissionen, idet et mindretal har foreslået, at formanden skal være en dommer. Ministeren har fulgt flertallets indstilling om, at det skal være en jurist; det forhindrer jo ikke, så vidt jeg kan se, at der, hvis ministeren finder det betimeligt i det enkelte tilfælde, kan udnevnes en dommer. Formanden for denne taksationskommission udpeger 2 andre medlemmer efter en liste, som ministeriet udarbejder over personer, som findes egnede til at være vurderingsmænd. Også her tiltrædes kommissionen af 2 medlemmer fra vedkommende kommune, som anlægget vedrører. Men også her er det uden stemmeret. På det punkt er der sket en ændring i forhold til den nuværende bestemmelse. Hidtil har kommissionen bestået af 5 medlemmer. Den, der har været formand eller leder af kommissionen, har været den ledende landinspektør, som har været med i forretningen fra starten og indtil slutningen og også fortsat har denne opgave i ekspropriationskommissionen. Han bliver nu altså som formand afløst af juristen. Herudover har der været 2 medlemmer, valgt på samme måde som til ekspropriationskommissionen, nemlig henholdsvis af et byråd eller, hvis det drejer sig om landkommuner, af et amtsråd.

Et mindretal i kommissionen bestående af landsdommer Vildrik har anbefalet, at man bevarer den nuværende sammensætning af kommissionen, bevarer det lokale element i kommissionen, og han henstiller, at man lader taksationskommissionen være uændret. Jeg føler mig helt overbevist om, at man fra kommunernes side gerne ser, at det lokale element bevares i kommissionen. Det må vi drøfte under udvalgsarbejdet.

Om den fremgangsmåde, der skal følges ved ekspropriationer, foreslås det, at ekspropriationskommissionen som hidtil skal foretage en besigtigelsesforretning. Denne besigtigelsesforretning over anlæg i marken